

Tradičná kultúra Slovenska ako súčasť kultúrneho dedičstva Európy

Na základe digitálneho spracovania archívnych dokumentov Ústavu etnológie SAV a Katedry etnológie a kultúrnej antropológie FiFUK

Zhrnutie

V rámci projektu boli pripravené štyri monografické publikácie, ktoré sú významným prínosom k poznávaniu kultúrneho dedičstva Slovenska. Tomuto cieľu prispieva aj súbor čiastkových štúdií a populárno-vedeckých príspevkov, zameraných na vybrané tematické oblasti tradičnej kultúry každodenného života. Boli koncipované a spracované na podklade dokumentačných fondov Ústavu etnológie SAV a Katedry etnológie a kultúrnej antropológie FiFUK v Bratislave. Ďalej sa realizovala kompletná digitalizácia grafických dokumentov, získaných počas doterajšej existencie oboch inštitúcií. Výsledkom tejto činnosti je elektronická databáza 145361 archívnych jednotiek etnologických dokumentov, prístupná odbornej obci na oboch pracoviskách a širokej verejnosti prostredníctvom internetu. Digitalizáciou sa zabezpečila ochrana tohto ojedinelého archívneho fondu. Vytvorili sme funkčný softvér elektronického katalógu etnologických dokumentov, ktorý sa uplatňuje v katalogizačnej činnosti. Publikované sú teoretické a metodologické štúdie, ktoré sumarizujú poznatky o problematike digitalizácie a predstavujú inovatívny prínos odboru etnológia. Zapojili sme sa do medzinárodnej spolupráce, kde sme prezentovali výsledky projektu a stanovili oblasti perspektívnej spolupráce. Dopĺňujúce aktivity, týkajúce sa zamerania projektu, sme pripravovali v oblasti pedagogickej a popularizačnej. Digitalizácia archívov a analýza fondov umožnili uplatniť nové postupy vo vysokoškolskom vzdelávaní a tvoria východisko nových progresívnych foriem výuky (KEKA FiFUK Bratislava, UCM Trnava, pedagogické a vzdelávacie aktivity UEt SAV). Konštatujeme, že projekt bol riešený v súlade so stanovenými cieľmi a dosiahnuté výsledky ukazujú splnenie nad rámec plánovaných zámerov.

Archív online

<http://www.uet.sav.sk/dokumentacia.htm>

Monografie

Danglová, O.: *Výšivka na Slovensku*. Bratislava: Ústredie ľudovej umeleckej výroby, Ústav etnológie SAV, Národné osvetové centrum 2009. 267 strán, 312 fotografií, 28 kresieb, 1 mapa. ISBN 978-80-88852-66-7. Reprezentatívna publikácia sa zaoberá výšivkou ako kultúrnym výtvarom, ktorý zaujímal v ľudovej výtvarnej tradícii na Slovensku popredné postavenie a predstavuje dôležitú súčasť nášho kultúrneho dedičstva.

Slavkovský, P. *Svet na odchode. Tradičná agrárna kultúra Slovákov v strednej a južnej Európe*. Bratislava: VEDA, Vydavateľstvo SAV, 2009, 216 strán, anglické a nemecké resumé, čiernobiele fotografie. ISBN 978-80-224-1086-1. Publikácia je uceleným kompendiom tradičnej roľníckej kultúry v jej historických, materiálnych, sociálnych, duchovných a etnických kontextoch, ktoré autor doplnil aj o tradičnú agrárnu kultúru slovenských enkláv v strednej a južnej Európe.

Zajonc, J. *Premeny vlákna*. Trnava: Edition Ryba 2010, v tlači, 178 strán, 150 fotografií. Publikácia je príspevkom k dejinám kultúry spracovania textilných vlákien, ktorý do uceleného obrazu spája etnografické, historické, archeologické i jazykovedné poznatky.

Nováková, K. 2009: *Vinohradníctvo a vinohradníci v procesoch transformácií*. Trnava: FF UCM, 200 strán. ISBN 978-80-8105-085-5. Publikácia sa zaoberá špecifikami spôsobu života, práce a materiálnych prejavov kultúry socioprofesijnej skupiny vinohradníkov s dôrazom na uchovávanie tradičných kultúrnych foriem.